

Ontwerpbesluit

Ons kenmerk : ACM/UIT/656352
Zaaknummer : ACM/25/197813
Datum : 25 augustus 2025

Met dit ontwerpbesluit bepaalt de ACM de tariefstructuren en voorwaarden van een tarief voor de kosten voor uitvoering van de wettelijke piekleveringstaak van Gasunie Transport Services B.V. U heeft twaalf weken de tijd om uw zienswijze op het ontwerpbesluit schriftelijk (via de post of via e-mail) of mondeling in te dienen. De laatste dag waarop dit kan is 11 december 2025. De ACM verzoekt belanghebbenden echter zo mogelijk binnen zes weken hun zienswijzen in te dienen.

Stuur uw schriftelijke zienswijze naar: Autoriteit Consument en Markt, Directie Toezicht Energie, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag of naar ACM-post@acm.nl. Vergeet daarbij niet het bovengenoemde zaaknummer ACM/25/197813 te vermelden.

Uw zienswijze zal door de ACM worden betrokken bij het opstellen van het definitieve codebesluit en uw zienswijze zal tegelijkertijd met het besluit worden gepubliceerd op de website van de ACM, zodat een ieder er kennis van kan nemen.

Wilt u een mondelinge zienswijze over het ontwerpbesluit indienen of het ontwerpbesluit inzien? Maak dan een afspraak met het secretariaat van de Directie Toezicht Energie van ACM, via e-mail secretariaat.DTE@acm.nl, of telefoon 070-7222000.

U kunt een zienswijze indienen over het gehele ontwerpbesluit. De ACM is benieuwd naar uw reactie

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt van codebesluit [datum ondertekening], kenmerk ACM/UIT/656352 tot wijziging van de tariefstructuren en voorwaarden als bedoeld in artikelen 12a en 12b van de Gaswet betreffende het in lijn brengen van de Tarieencode gas en Takencode gas LNB met de Energiewet en betreffende de uitvoering van de Verordening (EU) 2017/460 van de Commissie van 16 maart 2017 tot vaststelling van een netcode betreffende geharmoniseerde transmissietariefstructuren voor gas (NC-TAR).

De Autoriteit Consument en Markt,

Gelet op artikel 12f, eerste lid van de Gaswet;

Gelet op artikel 4, derde en vierde lid, van NC-TAR;

Besluit

Artikel I

De Tarieencode gas wordt gewijzigd als volgt:

A

Artikel 3.1, eerste lid, wordt gewijzigd als volgt:

‘de taak bedoeld in artikel 10a, eerste lid, onderdeel a, van de Gaswet’ vervangen door ‘taak bedoeld in artikel 3.64 van de Energiewet’.

B

Artikel 3.1, derde lid, wordt gewijzigd als volgt:

De zin ‘De netbeheerder van het landelijk gastransportnet genereert geen inkomsten middels op commodity gebaseerde tarieven of niet-transmissietarieven als bedoeld in artikel 4, derde lid, respectievelijk artikel 4, vierde lid, van NC-TAR.’ wordt vervangen door ‘De netbeheerder van het landelijk gastransportnet genereert geen inkomsten middels op commodity gebaseerde tarieven.’.

C

Aan artikel 3.1 wordt een vijfde lid ingevoegd, luidende:

5. De kosten voor de uitvoering van de taak bedoeld in artikel 3.64 van de Energiewet worden geïnd via de tarieven zoals beschreven in paragraaf 3.4.

D

De definitie voor twee onderdelen van de formule in artikel 3.3, tweede lid, wordt aangepast als volgt:

V	het procentuele aandeel van de inkomsten uit transmissiediensten, van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet dat moet worden geïnd via de entrytarieven is, zoals vastgesteld in artikel 3.4;
TI	de inkomsten uit transmissiediensten, van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet uitgedrukt in euro is;

E

Artikel 3.4 wordt gewijzigd als volgt:

De zin 'De verdeling van de toegestane inkomsten over entry- en exitcapaciteit is als volgt: 40% van de toegestane inkomsten van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet wordt geïnd via de entrytarieven, 60% van de toegestane inkomsten van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet wordt geïnd via de exittarieven.' wordt vervangen door 'De verdeling van de inkomsten uit transmissiediensten over entry- en exitcapaciteit is als volgt: 40% van de toegestane inkomsten uit transmissiediensten van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet wordt geïnd via de entrytarieven, 60% van de toegestane inkomsten uit transmissiediensten van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet wordt geïnd via de exittarieven.'

F

De definitie voor een onderdeel in de formule in artikel 3.5, eerste lid, wordt aangepast naar:

TI de inkomsten uit transmissiediensten van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet uitgedrukt in euro is;

G

Na het huidige artikel 3.11. wordt 'paragraaf' ingevoegd voor '3.4'.

H

Paragraaf 3.4 krijgt de titel 'Tariefstructuur voor pieklevering van gas conform artikel 3.64 Energiewet'.

I

Aan paragraaf 3.4 worden twee artikelen toegevoegd, luidende:

Artikel 3.12

1. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet treft voorzieningen ten behoeve van de pieklevering, zoals bedoeld in artikel 3.64 van de Energiewet. De omschrijving van de dienst is opgenomen in artikel 2.1.1 van de Takencode gas LNB.
2. De in het eerste lid genoemde taak bestaat uit deeltaken die kwalificeren als een transmissiedienst en uit deeltaken die kwalificeren als een niet-transmissiedienst, als bedoeld in artikel 4, eerste en vierde lid, van NC-TAR;
 - a. De deeltaken die kwalificeren als transmissiedienst betreft de entry- en exitcapaciteit die de beheerder van het landelijk gastransportnet zelf reserveert ten behoeve van de piekleveringstaak.
 - b. De deeltaken die kwalificeren als niet-transmissiedienst betreffen in ieder geval de productiecapaciteit en het gas dat de beheerder van het landelijk gastransportnet inkoopst ten behoeve van de piekleveringstaak.
3. De totale kosten voor de in het eerste lid omschreven piekleveringsdienst bestaan uit de som van de kosten van de twee deeltaken. Deze totale kosten worden door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet in rekening gebracht bij vergunninghouders. Onder vergunninghouder wordt verstaan; de houder van een leveringsvergunning als bedoeld in artikel 1.1 onder b van de Begrippencode gas.
4. Een vergunninghouder betaalt de hem toe te rekenen bedragen aan de netbeheerder van het landelijk gastransportnet.
5. Van lid 3 en 4 van dit artikel kan worden afgeweken wanneer de vergunninghouder met een erkende programmaverantwoordelijke is overeengekomen dat de kosten voor de

voorzieningen ten behoeve van de pieklevering in rekening gebracht kunnen worden bij de erkende programmaverantwoordelijke.

Artikel 3.13

1. De netbeheerder van het landelijk gastransportnet berekent het tarief voor de pieklevering van gas aan de hand van een door de Autoriteit Consument en Markt, overeenkomstig artikel 3.112 van de Energiewet, goedgekeurde berekeningsmethode voor een maatwerktaarif. De netbeheerder legt het voorstel voor de berekeningsmethode ter goedkeuring aan de ACM voor.
2. Het voorstel van de netbeheerder van het landelijk gastransportnet bevat in ieder geval de volgende elementen:
 - a. een compleet overzicht van alle kostensoorten van de piekleveringstaak;
 - b. de tariefmethodologie voor de berekening van de piekleveringstarieven;
 - c. het aandeel van de toegestane inkomsten dat wordt verwacht via de piekleveringstarieven te worden geïnd;
 - d. de wijze waarop de bijbehorende inkomsten uit het piekleveringstarief worden gereconcilieerd als bedoeld in artikel 17, lid 3, van Verordening (EU) 2017/460;
 - e. een indicatie van de piekleveringstarieven die de netgebruikers aan wie deze dienst toekomt moeten betalen.
3. Indien de netbeheerder van het landelijk gastransportnet een wijziging van de berekeningsmethode bedoeld in het tweede lid wil aanbrengen dan stelt zij daartoe een voorstel op en legt deze ter goedkeuring voor aan de Autoriteit Consument en Markt.
4. De goedgekeurde tariefmethodologie voor de pieklevering blijft geldig totdat de netbeheerder van het landelijk gastransportnet een nieuw voorstel indient, en dit voorstel door de ACM is goedgekeurd. Bij gewijzigde omstandigheden kan de ACM de eerder uitgegeven goedkeuring intrekken. In dit geval moet de netbeheerder van het landelijk gastransportnet een nieuw voorstel voor de berekeningsmethode ter goedkeuring voorleggen.

Artikel II

De Takencode gas LNB wordt gewijzigd als volgt:

A

Artikel 2.1.1 wordt gewijzigd als volgt:

'Ingevolge het Besluit leveringszekerheid Gaswet' wordt vervangen door 'Ingevolge artikel 3.64 van de Energiewet'.

B

Artikel 2.1.3 komt te vervallen.

C

Artikel 2.1.4 komt te vervallen.

D

Artikel 2.1.5 komt te vervallen.

E

Aan paragraaf 2.1. wordt een artikel toegevoegd, luidende:

Artikel 2.1.6:

De berekeningsmethodologie voor het tarief voor de pieklevering van gas volgt uit een apart besluit overeenkomstig artikel 3.13 van de Tarievecode gas.

Artikel III

De Transportcode gas LNB wordt gewijzigd als volgt:

A

Artikel 2.1.2b. wordt gewijzigd als volgt:

‘zoals omschreven in artikel 2, eerste lid, van het Besluit leveringszekerheid Gaswet’ wordt vervangen door ‘zoals omschreven in artikel 3.30 van het Energiebesluit’.

Artikel IV

Dit besluit treedt in werking met ingang van 31 december 2025.

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage,

Datum:

Hoogachtend,

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze,

drs. M.R. Leijten
bestuurslid

Als u rechtstreeks belanghebbende bent, kunt u tegen dit besluit beroep instellen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven. Het postadres is: College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA Den Haag. Het beroepschrift moet binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt zijn ontvangen. Het beroepschrift moet zijn ondertekend en moet ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening en een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht bevatten. Voorts moet het beroepschrift de gronden van het beroep bevatten en dient een afschrift van het bestreden besluit te worden meegezonden.

Toelichting

1. Samenvatting

1. Met dit ontwerpbesluit stelt de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) de tariefstructuur vast voor de dienst van Gasunie Transport Services B.V. (hierna: GTS), als bedoeld in artikel 3.64 van de Energiewet, om vergunninghouders in staat te stellen de pieklevering te verzorgen (hierna: de piekleveringstaak). De ACM wijzigt hiertoe de Tarievcodes gas, de Takencodes gas LNB en de Transportcodes gas LNB.

2. Aanleiding en gevolgde procedure

2. De Energiewet treedt in werking op 1 januari 2026. Op grond van de Gaswet had de ACM geen bevoegdheid om inkomsten vast te stellen voor de piekleveringstaak van GTS. Op grond van artikel 10a, derde lid, van de Gaswet was de tariefstelling voor de piekleveringstaak bepaald in artikel 2, vierde lid, van het Besluit van 13 april 2004, houdende regels inzake voorzieningen in verband met de leveringszekerheid (Besluit leveringszekerheid Gaswet).
3. Met inwerkingtreding van de Energiewet komt het Besluit leveringszekerheid Gaswet te vervallen¹ en wordt de bevoegdheid de tariefstructuur voor de piekleveringstaak vast te stellen bij de ACM belegd.² Ter uitvoering van deze bevoegdheid wijzigt de ACM de tariefstructuren en voorwaarden overeenkomstig Verordening (EU) 2017/460 van de Commissie van 16 maart 2017 tot vaststelling van een netcode betreffende geharmoniseerde transmissietariefstructuren voor gas (hierna: NC-TAR).
4. De ACM stelt op grond van artikel 12f van de Gaswet regelgeving vast voor de energiemarkt. Op grond van artikel 12c, tweede lid, van de Gaswet geeft de ACM hieraan uitvoering door ambtshalve wijziging van de Tarievcodes gas en de Takencodes gas LNB. Met dit besluit voert de ACM tevens de beoordeling in artikel 4 van de NC-TAR uit.
5. De ACM geeft invulling aan haar consultatieplicht met de codewijzigingsprocedure, waarbij ze belanghebbenden en de representatieve organisaties van netgebruikers op de gasmarkt ingevolge artikel 12c, tweede lid juncto artikel 12e, derde lid, van de Gaswet in staat stelt binnen twaalf weken hun zienswijzen op het ontwerpbesluit kenbaar te maken.
6. De ACM is van mening dat het voorstel geen technische voorschriften bevat bedoeld in Richtlijn 2015/1535. Om die reden zijn de voorwaarden in dit besluit niet in ontwerp ter notificatie aangeboden.

3. Toelichting

Achtergrond

7. Ten behoeve van de piekleveringstaak maakt GTS kosten voor voorzieningen op het gebied van gasinkoop, flexibiliteitsdiensten en gastransport op het transmissiesysteem voor gas die nodig zijn om vergunninghouders in staat te stellen de pieklevering te verzorgen voor alle eindafnemers van

¹ Artikel 6.25 van het Energiebesluit.

² Op basis van artikel 3.106 lid 1 Energiewet, artikel 3.64 Energiewet en artikel 3.30 van het Energiebesluit.

gas met een kleine aansluiting in Nederland. Deze voorzieningen moeten volstaan om pieklevering te kunnen verzorgen op een dag met een gemiddelde effectieve etmaaltemperatuur van $-17\text{ }^{\circ}\text{C}$.³ Omdat deze taak van GTS uit de wet voortvloeit, moet GTS de kosten ter uitvoering van deze taak kunnen terugverdienen. Om de kosten ter uitvoering van de piekleveringstaak op doelmatige wijze en op basis van de juiste rechtsgrond te verdelen, stelt de ACM met dit besluit twee dingen vast; de kwalificatie van de piekleveringsdienst van GTS op basis van artikel 4 NC-TAR, en de wijze waarop de kosten in rekening kunnen worden gebracht onder de Energiewet.⁴

3.1. Beoordeling artikel 4 NC-TAR

8. De ACM bepaalt op welke wijze GTS haar kosten in rekening mag brengen bij netgebruikers. Bij het vaststellen van de kostenverdeling, is de ACM gehouden aan de NC-TAR. De tariefderivatie op grond van NC-TAR moet een aantal stappen doorlopen. De eerste stap is het kwalificeren van de diensten van GTS als transmissiediensten of non-transmissiediensten. De ACM legt in deze paragraaf van dit besluit de kwalificatie vast.
9. In de NC-TAR wordt bepaald dat een dienst als transmissiedienst moet worden beschouwd als aan de criteria in artikel 4, eerste lid, onder a en b, is voldaan. Als aan beide criteria is voldaan, kwalificeert een dienst als transmissiedienst. Indien aan één van beide criteria niet is voldaan, kan een bepaalde dienst van GTS worden gekwalificeerd als niet-transmissiedienst.
10. Het eerste criterium is dat de kosten voor een dienst ontstaan door de kostenfactoren van zowel technische of voorspelde gecontracteerde capaciteit als afstand. Het tweede criterium is dat de kosten voor een dienst verband houden met de investeringen in en de exploitatie van de infrastructuur die deel uitmaakt van de gereguleerde activawaarde gebruikt voor de levering van transmissiediensten.
11. De piekleveringstaak kan in twee deeltaken worden onderscheiden: het piektransport en de piekproductie. De kosten van deze deeltaken worden door andere factoren veroorzaakt. De ACM toetst daarom per deeltaak of de kosten voldoen aan de criteria in randnummer 10, en of de deeltaak kwalificeert als transmissiedienst.
12. In de deeltaak van het piektransport zorgt GTS ervoor dat zij voldoende capaciteit heeft op haar gastransportnet om op een extreem koude dag te voorzien in de gelijktijdige vraag naar gas. Daarvoor reserveert GTS entry- en exitcapaciteit op haar eigen net. Hierdoor houden de kosten voor het piektransport verband met de exploitatie van de infrastructuur die deel uitmaakt van de gereguleerde activawaarde gebruikt voor de levering van transmissiediensten. De kosten van piektransport over het gastransportnet ontstaan door de kostenfactoren van technische capaciteit (hoe hoger de gevraagde capaciteit, hoe hoger de kosten) en afstand (hoe groter de te transporteren afstand, hoe hoger de kosten). Het piektransport voldoet dus aan beide criteria genoemd in randnummer 10. Het piektransport, als deeltaak van de piekleveringstaak, kwalificeert daarom als transmissiedienst.
13. In de deeltaak van de piekproductie zorgt GTS ervoor dat zij voldoende gas produceert en beschikbaar houdt om op extreem koude dagen te kunnen leveren aan vergunning houdende leveranciers. Voor de uitvoering van deze component zorgt GTS in ieder geval voor voldoende productiecapaciteit en reserveert GTS gas voor levering aan vergunning houdende leveranciers. De kosten voor de piekproductie, die voornamelijk uit gebruik van productie-installaties en inkoop van gas bestaan, ontstaan niet door kostenfactoren van technische of voorspelde gecontracteerde capaciteit en missen afstand als kostenfactor. De piekproductie voldoet daarmee niet aan het

³ Artikel 3.30 van het Energiebesluit

⁴ Artikel 3.106 Energiewet

eerste criterium genoemd in randnummer 10. De ACM kiest er daarom voor om deze deeltaak van de piekleveringstaak te kwalificeren als een niet-transmissiedienst.

3.2. Beoordeling artikel 3.106 lid 2 Energiewet

14. De Energiewet stelt twee manieren waarop de tariefstelling voor de wettelijke taken van GTS kan worden vormgegeven. In beginsel stelt de ACM de tarieven vast overeenkomstig paragraaf 3.6.2 van de Energiewet. Wanneer de ACM het echter niet passend of doelmatig vindt om op deze wijze een uniform tarief voor een wettelijke taak vast te stellen, baseert de ACM de tarieven overeenkomstig artikel 3.112 van de Energiewet op een door de ACM goedgekeurde berekeningsmethode, zogenaamde maatwerk tarieven.⁵
15. De piekleveringstaak is specifiek bedoeld om afnemers van gas met een kleine aansluiting te voorzien van pieklevering. Als de tarieven voor de piekleveringstaak op basis van paragraaf 3.6.2 van de Energiewet uniform bij alle netgebruikers in rekening worden gebracht, krijgen netgebruikers voor wie de piekleveringstaak niet bedoeld is hier wel kosten voor toegerekend. Dit verhoudt zich niet met kostenreflectiviteit; in beginsel beoogt de tariefregulering dat gasnetgebruikers de kosten dragen die horen bij het faciliteren van hun eigen gasnetgebruik. De ACM acht het vanuit dit oogpunt niet passend of doelmatig om de tarieven voor de piekleveringstaak over alle netgebruikers te verdelen. De ACM bepaalt daarom dat de tarieven voor de piekleveringstaak worden gebaseerd op een vooraf door de Autoriteit Consument en Markt overeenkomstig artikel 3.112 goedgekeurde berekeningsmethode.
16. GTS dient vooraf ter goedkeuring een voorstel in bij de ACM voor de berekeningsmethode van de tarieven voor de piekleveringstaak. GTS maakt in haar voorstel onderscheid tussen kosten voor het piektransport en kosten voor de piekproductie. De ACM keurt het voorstel van GTS goed als deze voldoet aan de eisen die de NC-TAR stelt aan transmissietarieven en non-transmissietarieven, en de eisen die artikel 3.112 van de Energiewet stelt aan een maatwerk tarief.
17. In randnummer 12 heeft de ACM bepaald dat piektransport als transmissiedienst kwalificeert. Het voorstel van GTS voor piektransporttarieven moet voldoen aan de eisen die de NC-TAR stelt aan transmissietarieven. Op basis van artikel 4 NC-TAR dient GTS de tarieven in ieder geval te baseren op de tarieven die de ACM in haar jaarlijkse Tarievenbesluit GTS vaststelt voor entry- en exitcapaciteit.
18. In randnummer 13 heeft de ACM bepaald dat piekproductie als niet-transmissiedienst kwalificeert. De ACM keurt het voorstel van GTS voor piekproductietarieven goed als wanneer deze voldoen aan de vereisten uit artikel 3.112 van de Energiewet. Dat is het geval wanneer deze berekeningswijze leidt tot transparante, niet-discriminerende en kostenreflectieve tarieven, welke in rekening worden gebracht bij de begunstigden van de dienst, en de kosten van GTS voor de piekleveringstaak niet dubbel worden vergoed. De kosten voor de gehele piekleveringstaak worden via het maatwerk tarief in rekening gebracht bij vergunninghouders.
19. De totale kosten die GTS vergoed mag krijgen via het maatwerk tarief bestaan uit de som van de piektransporttarieven en de piekproductietarieven. GTS brengt deze tarieven, in overeenstemming met de overwegingen in randnummer 15, in rekening bij vergunninghouders.

4. Reactie op ontvangen zienswijzen

20. [Dit hoofdstuk zal de zienswijzen beschrijven]

⁵ Artikel 3.106 lid 2 Energiewet

